

Virksomhedernes skattebetaling

Vejledning og kontrol af
nystartede selvstændigt erhvervsdrivende

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
1. Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling.....	4
Virksomheder har indbetalt over 400 mia. kr.	5
87 pct. af proventet kommer fra selskaber.....	7
Mere end halvdelen af virksomhederne begår fejl	9
Selvstændigt erhvervsdrivende begår ofte fejl.....	12
2. Vejledning og kontrol af nystartede selvstændigt erhvervsdrivende	14
Mange nye virksomheder hvert år	15
Flere former for selvstændigt erhvervsdrivende.....	16
Kontrol og vejledning af nystartede virksomheder.....	17
Ikke alle nye virksomheder godkendes	18
Gode vaner fra start	20
Fra fysiske møder til digitale løsninger.....	20
Måltrettet indsats sikrer yderligere indberetning af skyldig moms	22
Nye virksomheder kræver ekstra kontrol.....	23

Indledning

Virksomheder indbetalte over 400 mia. kr. i skatter og afgifter i 2019. Provenuet fra virksomhederne udgør mere end en tredjedel af det samlede skatte- og afgiftsprovenu på knap 1.100 mia. kr., som bidrager til finansieringen af det danske velfærdssamfund.

Skattestyrelsen er ansvarlig for at sikre, at virksomhederne indbetaler korrekte skatter og afgifter til tiden. Det sker blandt andet gennem målrettede vejlednings- og kontrolindsatser.

Virksomhedernes skattebetaling er en årligt tilbagevendende publikation, der sætter fokus på virksomhedernes skattebetaling. Det gøres i to dele – faste nøgletal og et udvalgt tema.

I nøgletallene præsenteres en række nøgletal om virksomhedernes skattebetaling – herunder provenuet fra forskellige skatter og afgifter samt virksomhedernes regelefterlevelse.

I temaet sættes der fokus på vejledning og kontrol af nystartede selvstændigt erhvervsdrivende. Skattestyrelsen vejleder og kontrollerer virksomheder gennem hele virksomhedens levetid. Allerede ved registrering vejleder Skattestyrelsen de nystartede virksomheder i at komme godt fra start. Skattestyrelsen kontrollerer samtidig, at virksomheder indberetter korrekt.

1

Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling

Virksomheder indbetaler en stor del af det samlede provenu

37 %

I 2019 indbetalte virksomheder knap 37 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprovenu.

Moms og lønsumsafgift udgør størstedelen af indbetalingerne

230 mia. kr.

I 2019 indbetalte virksomheder mere end 230 mia. kr. i moms og lønsumsafgift.

Virksomheder begår ofte fejl

68 %

Over halvdelen af virksomhederne angiver ikke deres skatteoplysninger korrekt. 68 pct. begår fejl.

2

Vejledning og kontrol af nystartede selvstændigt erhvervsdrivende

Mange nye virksomheder

80.000

Hvert år oprettes knap 80.000 nye virksomheder.

Virksomheder får tilbud om vejledning

87 %

I 2020 modtog 87 pct. af alle nystartede selvstændigt erhvervsdrivende tilbud om vejledning.

Nægtede registreringer

3.650

Fra 2015 til 2020 er 3.650 potentielle svigvirksomheder nægtet registrering for skatter, moms og afgifter.

Nøgletal om virksomhedernes skattebetaling

1

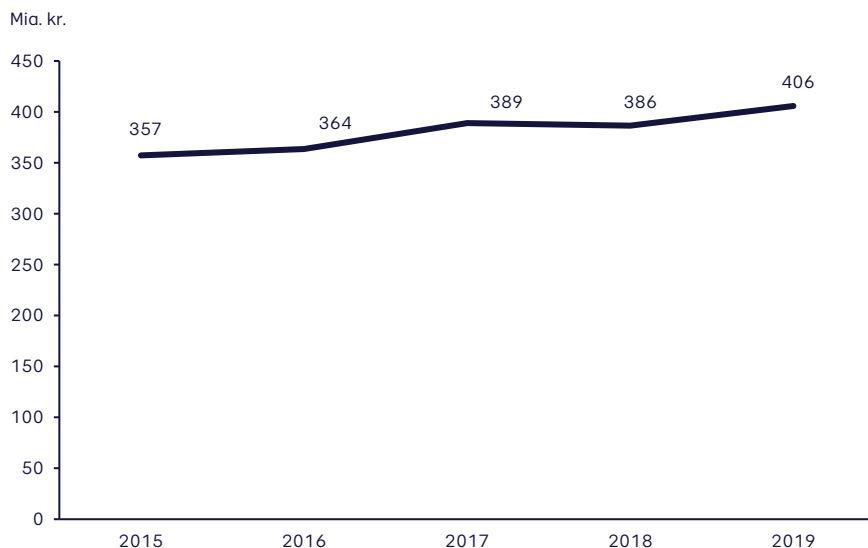
Virksomheder har indbetalt over 400 mia. kr.

Skatter og afgifter indbetalt af virksomheder udgør en stor indtægtskilde for den danske stat. Det gælder fx moms, lønsumsafgift, selskabsskat og personskat af overskud fra selvstændigt erhvervsdrivende.

I 2019 indbetalte virksomhederne godt 406 mia. kr. i skatter og afgifter, *jf. figur 1*. Det er en stigning på 5 pct. i forhold til 2018, og svarer til 37 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprovenu i Danmark på knap 1.100 mia. kr.

Fra 2015 til 2019 er skatte- og afgiftsprovenuet steget med 49 mia. kr., *jf. figur 1*. Stigningen kan ses i lyset af den generelle prisudvikling og den økonomiske udvikling. I perioder med økonomisk fremgang i samfundet producerer og sælger virksomheder flere varer. På den måde øges virksomhedernes skatte- og afgiftsindbetalinger.

Figur 1. Udvikling i virksomhedernes skatte- og afgiftsprovenu, 2015-2019

Kilde: Skattestyrelsen.

Provenuet fra moms og lønsumsafgift udgjorde den største andel af det samlede provenu fra virksomheder i perioden fra 2015 til 2019, *jf. figur 2*. I 2019 indbetalte virksomheder mere end 230 mia. kr. i moms og lønsumsafgift, hvilket er en stigning på knap 6 mia. kr. i forhold til året forinden, *jf. figur 2*.

Moms er en afgift, som virksomheder skal opkræve af deres salg af varer og ydelser. Det er dog ikke alle virksomheder, der er momspligtige, og det er ikke al salg, der er momspligtigt. Virksomheder, der sælger visse former for ydelser, fx den finansielle sektor, dagblade og taxakørsel, er fritaget for moms. De skal derimod som regel betale lønsumsafgift. Lønsumsafgift betales som en andel af virksomhedens samlede lønudgifter, omsætning og/eller overskud.

Langt størstedelen af afgifter og moms betales af forbrugerne, når de køber varer og ydelser. Det er dog virksomhedernes ansvar efterfølgende at indbetale moms og afgifter til Skattestyrelsen

Provenuet fra selskabsskat er steget fra godt 63 mia. kr. i 2018 til knap 74 mia. kr. i 2019. Stigningen udgør over halvdelen af den samlede stigning i provenuet fra virksomhederne. Provenuet fra personskat af overskud fra selvstændigt

37 %

Skatte- og afgiftsprovenu

Skatte- og afgiftsprovenuet fra virksomheder udgør 37 pct. af det samlede provenu i 2019.

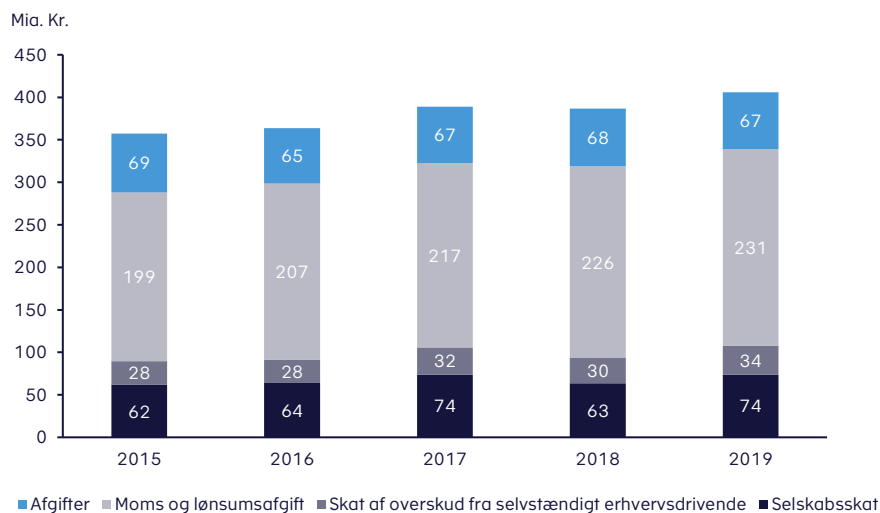
230 mia.

Provenu fra moms og lønsumsafgift

I 2019 indbetalte virksomheder mere end 230 mia. kr. i moms og lønsumsafgift.

erhvervsdrivende er samtidig steget fra 30 mia. kr. i 2018 til knap 34 mia. kr. i 2019, mens virksomheders afgiftsbetalinger har været på et stabilt niveau fra 2015 til 2019, jf. figur 2.

Figur 2. Udvikling i provenu fra skatter og afgifter, 2015-2019

Anm.: 1) Provenuet fra personskat af overskud fra selvstændigt erhvervsdrivende er opgjort som et skøn på 40 pct. af virksomhedens skattemæssige resultat. 2) Selskabsskatter omfatter selskabsskat og kulbrinteskate. Selskabsskattesatsen udgjorde 24,5 pct. for 2014, 23,5 pct. for 2015 og 22 pct. for de øvrige år. 3) Refusion af energifgifter er fratrukket i det samlede afgiftsprovenu. Tallene er opgjort 30. juni 2021. Der kan forekomme afrundingsdifferencer.
Kilde: Skattestyrelsen.

Boks 1. Satser for skatter og afgifter

- *Selskabsskat* - satsen var i 2019 på 22 pct. af overskuddet i selskabet.
- *Personskat af overskud* - selvstændigt erhvervsdrivende (ejerne) skal som udgangspunkt betale skat af virksomhedens nettoresultat, hvor satsen afhænger af personlige skatteforhold. I tillæg kan selvstændigt erhvervsdrivende vælge at anvende virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen, der giver skattemæssige vilkår, som til en vis grad kan sidestilles med selskabernes.
- *Moms* - satsen udgør 25 pct. af værdien af de solgte varer (salgsmoms), hvor virksomheden kan fratække den moms, virksomheden selv har betalt ved køb af varer (købsmoms).
- *Lønsumsafgift* - der findes i lønsumsafgiftsloven fire forskellige metoder, hvor satser og afgiftsgrundlag varierer. Satsen var i 2019 på mellem 3,54 pct. og 15 pct. Afgiftsgrundlaget afhænger af metode og omfatter lønsum, omsætning og/eller overskud.
- *Afgifter* - indbetales af virksomheder, der handler med eller forbruger en række produkter, som er afgiftsbelagte. Afgiftssatsen og -grundlaget varierer mellem forskellige typer af afgifter.

87 pct. af provenuet kommer fra selskaber

I Danmark var der mere end 910.000 registrerede virksomheder i 2019. Det er 10.000 flere end i 2018. Virksomhederne varierer både i størrelse og driftsform. Nogle er små selvstændigt erhvervsdrivende, mens andre er store multinationale selskaber. I denne publikation er virksomhederne grupperet i to ejerformer:

- **Selskaber** dækker over den type virksomhed, hvor ejerne fx ejer anparter eller aktier i selskabet. Typiske eksempler på selskaber er aktie- og anpartsselskaber, men betegnelsen dækker også over fonde og foreninger mv.
- **Selvstændigt erhvervsdrivende** dækker over alle de driftsformer, hvor ejeren hæfter personligt. Det kan være enkeltmandsvirksomheder, som fx en tømrermester eller en frisør.

Hovedparten af selskaberne er registreret som anpartsselskaber. Anpartsselskaber er ofte mindre selskaber, da der i forbindelse med etableringen af selskabet er et kapitalkrav på 40.000 kr. Aktieselskaber er derimod typisk større selskaber, da der er et kapitalkrav på 400.000 kr. For en uddybende gennemgang af de særlige forhold, som knytter sig til selskaber, kan der henvises til publikationen *Selskabernes skattebetaling*.

Selvstændigt erhvervsdrivende er typisk enkelte personer, der ejer og driver en virksomhed alene eller med få ansatte. Mange selvstændigt erhvervsdrivende driver ofte virksomhed, der knytter sig til serviceerhverv, såsom håndværksvirksomhed og detailhandel. I temaet i denne publikation rettes fokus mod nystartede selvstændigt erhvervsdrivende.

I Danmark er der flere selskaber end selvstændigt erhvervsdrivende, *jf. figur 3*. Størstedelen af virksomhedernes skatte- og afgiftsprovenu indbetales af selskaber, der i 2019 stod for 87 pct. af det samlede provenu fra virksomheder.

I 2019 indbetalte selskaber over 350 mia. kr. i skatter og afgifter, mens selvstændigt erhvervsdrivende indbetalte godt 54 mia. kr., *jf. figur 3*.

Figur 3. Antal virksomheder og skatte- og afgiftsprovenu fordelt på ejerform, 2019

87 %

Andel af provenu fra selskaber

I 2019 indbetalte selskaberne skatter og afgifter for mere end 350 mia. kr. Det svarer til godt 87 pct. af det samlede provenu fra virksomheder.

Anm.: 1) Provenuet for gruppen af selvstændigt erhvervsdrivende omfatter både selvstændige erhvervsaktiviteter med SE-numre og dem uden SE-numre, såsom mindre udlejningsvirksomheder.
Kilde: Skattestyrelsen.

Selskaber betaler selskabsskat, som betales af selskabernes skattepligtige overskud. I 2019 indbetalte selskaber knap 74 mia. kr. i selskabsskat, *jf. tabel 1*.

Selskaber betaler også en række afgifter. Det gælder blandt andet punktafgifter som fx chokoladeafgift, tobaksafgifter samt emballage- og elafgifter. I 2019 indbetalte selskaber knap 69 mia. kr. i afgifter og knap 209 mia. kr. i moms og lønsumsafgift, *jf. tabel 1*.

Selvstændigt erhvervsdrivende indbetaler primært personskat af overskud samt moms og lønsumsafgift. I 2019 indbetalte selvstændigt erhvervsdrivende knap 34 mia. kr. i personskat af overskud og knap 23 mia. kr. i afgifter, *jf. tabel 1*.

Selvstændigt erhvervsdrivende betaler ofte færre afgifter end selskaber, da de typisk er servicevirksomheder, hvis ydelser ikke i samme omfang er afgiftsbelagt.

Tabel 1. Samlet skatte- og afgiftsprovener fordelt på ejerform og skatte- og afgiftstyper, 2019

Mia. kr. (løbende priser)	Selskaber	Selvstændigt erhvervsdrivende	Samlet
Selskabsskat	73,9	0	73,9
Personskat af overskud	0	33,6	33,6
Moms og lønsumsafgift	208,7	22,8	231,5
Afgifter	68,8	-2,0	66,8
Samlet	351,4	54,4	405,8

Anm.: 1) For selvstændigt erhvervsdrivende er provenuet for personskat af overskud opgjort som et skøn på 40 pct. af virksomhedens skattemæssige resultat. 2) Det samlede provener for "afgifter" ved selvstændigt erhvervsdrivende er negativt, fordi de selvstændigt erhvervsdrivende samlet set har modtaget mere i refusion af elafgifter og andre energifgifter, end de har betalt i punktafgifter. 3) For selskaber inkluderer tabellen det samlede skatteprovener indbetalt af aktie- og anpartsselskaber, fonde og foreninger samt øvrige selskaber. Selskabsskatter omfatter selskabsskat og kulbrinteskate. Refusion af energifgifter er fratrukket i det samlede afgiftsprovener. 4) Der kan forekomme afrundingsdifferencer.

Kilde: Skattestyrelsen.

Boks 2: Sådan er tallene opgjort

Alle tal og data, der danner grundlag for analysen om virksomhedernes samlede skatte- og afgiftsprovener, er baseret på virksomhedernes angivelser i perioden 2015-2019. Alle oplysninger er opgjort den 30. juni 2021, og der kan forekomme ændringer, da virksomhederne og Skatteforvaltningen har mulighed for at foretage ændringer tre år tilbage i tiden. Hertil kommer de transaktioner, som er omfattet af den forlængede ligningsfrist, som betyder, at der kan ske ændringer seks år tilbage i tid.

Normalt er det muligt at opgøre det samlede skatte og afgiftsprovener godt 11 måneder efter regnskabsåret. For denne publikation betyder det, at data om virksomhedernes skatte- og afgiftsindbetalinger 2019 ville være tilgængelige i november/december 2020. Men på grund af COVID-19 har virksomhederne fået udskudt fristerne for angivelse af moms og skat, hvorfor data for 2019 først har været tilgængelig i juni 2021.

Mere end halvdelen af virksomhederne begår fejl

Mange virksomheder begår fejl ved angivelsen af skatte- og momsoplysninger. Det viser Skattestyrelsens undersøgelser af regelefterlevelsen blandt små og mellemstore virksomheder med under 250 ansatte. Undersøgelserne danner et billede af virksomheders vilje og evne til at efterleve skatte- og momsreglerne. Det giver Skattestyrelsen mulighed for at målrette vejlednings- og kontrolindsatser mod de virksomheder, hvor risikoen for at begå fejl eller svindel er størst, *jf. boks 3*.

I undersøgelserne af virksomhedernes regelefterlevelse inddeler Skattestyrelsen fejl i to typer; simple fejl og grove fejl. Simple fejl begås uagtsomt og kan fx skyldes misforståelser. Grove fejl begås groft uagtsomt eller forsætligt og kan være strafbare.

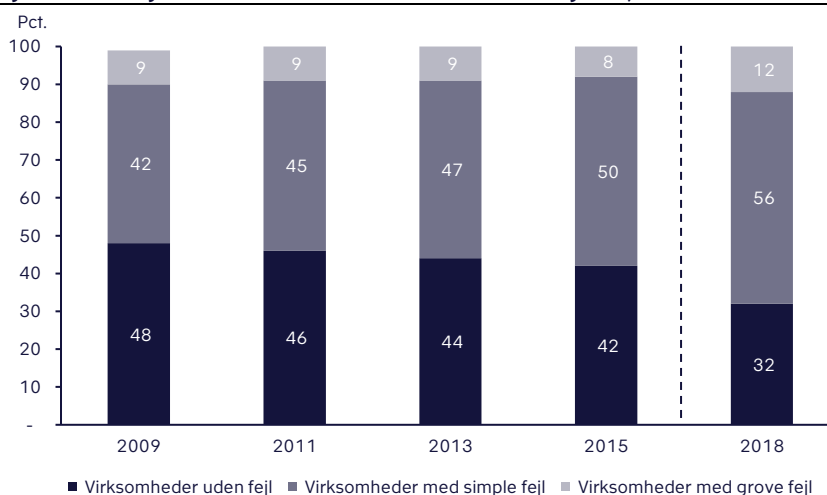
I den seneste undersøgelse af virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne er retningslinjerne for sagstilsikring ændret, så der ikke længere opereres med en bagatelgrænse for fejl. Det betyder, at flere fejl afdækkes i undersøgelsen, som dermed giver et mere retvisende billede af regelefterlevelsen, *jf. boks 4*.

Der begås flere fejl blandt virksomheder end på personområdet. Det skyldes først og fremmest, at det er mere komplekst at lave skatteindberetning for virksomheder end for personer. Men det skyldes også, at godt 92 pct. af skatteoplysningerne på personområdet automatisk overføres til årsopgørelsen fra tredjeparter, som fx arbejdsgivere, banker og pensionselskaber. Virksomheder skal derimod i langt højere grad selv angive oplysninger om fx indkomst, overskud, gæld og omkostninger, hvilket øger risikoen for fejl.

Fejl i indberetning af skat

Skattestyrelsens undersøgelser viser, at mere end halvdelen af virksomhederne ikke angiver deres skatteoplysninger korrekt. Andelen af virksomheder, der begår fejl, er således steget fra 51 pct. i 2009 til 68 pct. i 2018, *jf. figur 4*.

Figur 4. Udvikling i virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne, 2009-2018

68%

Virksomheder der begår fejl

I 2018 angav 68 pct. af virksomhederne forkerte skatteoplysninger.

Kilde: Skattestyrelsen.

Alene fra 2015 til 2018 er andelen af virksomheder, der begår fejl, steget fra 58 pct. til 68 pct., *jf. figur 4*. Når der konstateres fejl, kan langt de fleste henføres til simple fejl, som fx kan skyldes manglende viden, uhensigtsmæssige interne processer eller misforståelser. Det skønnes, at ca. halvdelen af stigningen kan forklares med, at der ikke længere opereres med en bagatelgrænse for fejl, *jf. boks*

4. Dermed er der en stigende tendens til, at virksomhederne begår fejl med indberetningen af skat på trods af ændringen i bagatelgrænsen.

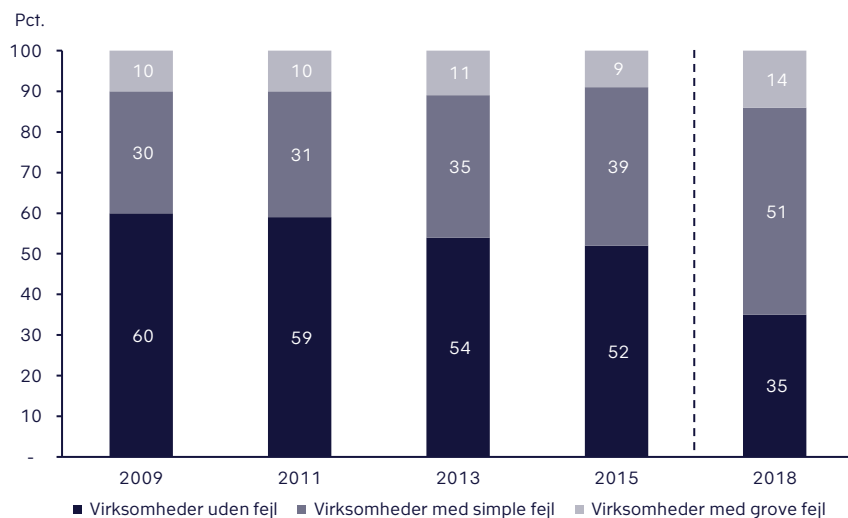
Fejl i angivelse af moms

Virksomhederne begår færre fejl på momsområdet end på skatteområdet, men undersøgelserne viser, at der også bliver begået flere og flere fejl i momsangivelsen. I 2009 havde 40 pct. af virksomhederne fejl i momsangivelsen, mens andelen var steget til 65 pct i 2018, *jf. figur 5*.

Udviklingen i fejlbilledet skyldes særligt, at andelen af virksomheder, der begår simple fejl, steg fra 39 pct. i 2015 til 51 pct. i 2018. Det skønnes, at ca. en tredjedel af stigningen skyldes, at der ikke længere opereres med en bagatelgrænse for fejl, *jf. boks 4*. Dermed er der en stigende tendens til, at virksomhederne begår fejl med indberetningen af moms på trods af ændringen i bagatelgrænsen.

Samtidig er andelen af virksomheder, der begår grove fejl, steget fra 9 pct. i 2015 til 14 pct. i 2018, *jf. figur 5*.

Figur 5. Udvikling i virksomhedernes efterlevelse af momsreglerne, 2009-2018

65%

Virksomheder der begår fejl

I 2018 angav 65 pct. af virksomhederne forkerte momsoplysninger.

Kilde: Skattestyrelsen.

Boks 3. Sådan måler Skattestyrelsen små og mellemstore virksomheders regelefterlevelse

Små og mellemstore virksomheders regelefterlevelse måles ved at kontrollere en tilfældigt udvalgt stikprøve af virksomhederne. Stikprøven udvælges, så den udgør et repræsentativt udsnit af alle små og mellemstore virksomheder med under 250 ansatte. Undersøgelsen afdækker ikke told og afgifter.

Der foretages en grundig gennemgang af virksomhedernes moms- og skattemæssige forhold. Skattestyrelsen har som hovedregel aflagt virksomheden et besøg. I tilfælde, hvor der ikke er selvangivet korrekt, registreres de forskellige typer af fejl, og ændringen af beskatningsgrundlaget opgøres. Ligeledes vurderes virksomhedernes vilje og evne til at angive korrekt baseret på antallet og karakteren af fejl. Informationer om regelefterlevelsen giver Skattestyrelsen indblik i, hvilke fejltypen der er hyppigst, og hvilke forhold der karakteriserer virksomheder, som begår simple og grove fejl.

En bestemt fejltypen kan godt være vurderet som grov i en virksomhed, men som simpel i en anden. I vurderingen indgår blandt andet størrelsen på den samlede regulering, antallet af fejl for samme fejltypen samt hvorvidt fejlen er enkeltstående eller begået gentagne gange.

På grund af kompleksiteten i store virksomheder med mere end 250 ansatte gennemføres der ikke de samme regelefterlevelsundersøgelser af disse. Dog samler Skattestyrelsen generelt viden gennem blandt andet målrettede kontroller og international udveksling af oplysninger.

Boks 4. Bagatelgrænse

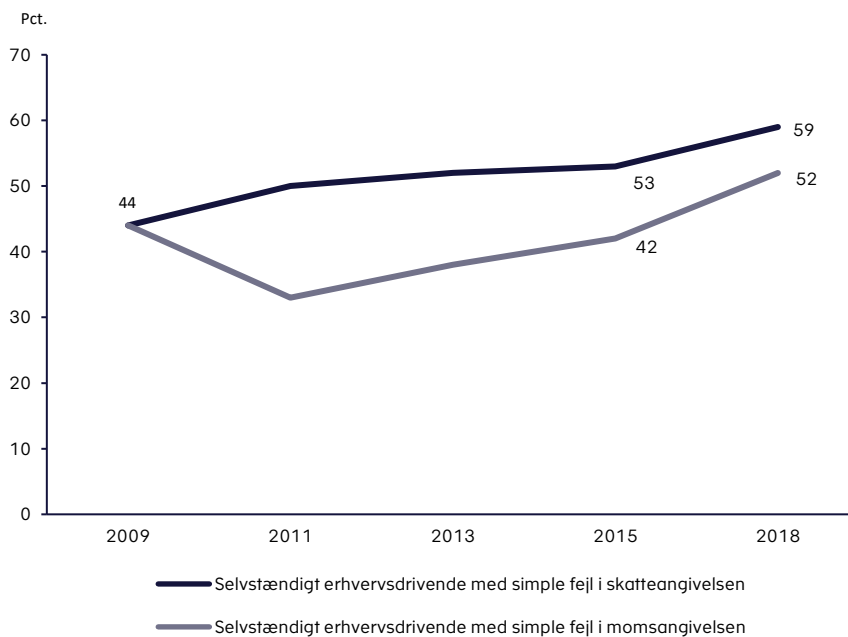
Skattestyrelsen har tidligere opereret med en bagatelgrænse på 4.000 kr. for skat og 2.500 for moms. I 2016 blev retningslinjerne for sagstilskæring i forbindelse med Skattestyrelsens kontrolarbejde ændret. Det betød, at det ikke længere var muligt at fastsætte en beløbsgrænse for, hvornår en sag blev registreret med fejl. For Skattestyrelsens stikprøveundersøgelser af små og mellemstore virksomheder betød ændringen, at man ikke længere opererede med de hidtidige bagatelgrænser. 2018-undersøgelsen vil således kunne sammenlignes med fremtidige undersøgelser uden videre, mens det er nødvendigt at korrigere for bagatelgrænsen i sammenligningen med tidligere undersøgelser.

Selvstændigt erhvervsdrivende begår ofte fejl

Når selvstændigt erhvervsdrivende begår fejl i moms- og skatteangivelsen, kan det skyldes manglende kendskab til reglerne, manglende evne til at indberette korrekt eller simpelthen misforståelser.

Fra 2015 til 2018 er andelen af selvstændigt erhvervsdrivende med simple fejl i skatteangivelsen steget fra 53 pct. til 59 pct., og i samme periode er antallet af simple fejl i momsangivelsen steget fra 42 pct. til 52 pct, *jf. figur 6*. Udviklingen fra 2015 til 2018 skal ses i lyset af afskaffelsen af bagatelgrænsen, men der er samlet tale om en stigende tendens til fejl fra 2011 og frem.

Figur 6. Udvikling i simple fejl for selvstændigt erhvervsdrivende, 2009-2018

Kilde: Skattestyrelsen.

Der er ligeledes en stigende tendens til grove fejl. Andelen af selvstændigt erhvervsdrivende, der begår grove fejl i skatteangivelsen, er steget fra 10 pct. i 2009 til 13 pct. i 2018, mens andelen for moms er steget fra 10 pct. til 15 pct. i samme periode.

Fejl i indberetning af skat

Når selvstændigt erhvervsdrivende begår fejl i skatteangivelsen, hører fejlene ofte til fejltypen *private udgifter*. Det omfatter udgifter af privat karakter, som er fratrukket i virksomhedens skattepligtige indkomst. Fx har en erhvervsdrivende fratrukket udgift til ægtefællens deltagelse i en studietur. I gennemsnit begik godt 23 pct. af selvstændigt erhvervsdrivende fejl i angivelsen af private udgifter i perioden fra 2011 til 2018, *jf. tabel 2*.

Fejltypen *ikke fradragsberettigede udgifter* omfatter udgifter, der ikke opfylder dokumentationskrav eller ikke kan fradrages. Fx har en virksomhed opgivet fradrag for udokumenterede udgifter til husleje i erhvervslokaler, som ikke er i overensstemmelse med virksomhedens adresse og lejekontrakt. I gennemsnit begik knap 14 pct. af selvstændigt erhvervsdrivende denne type fejl i perioden 2011 til 2018, *jf. tabel 2*.

23%

Private udgifter

Godt 23 pct. af de selvstændige erhvervsdrivende fratrukker fejlagtigt private udgifter i indberetningen af skat.

Tabel 2. Hyppige fejltyper i skatteangivelsen for selvstændigt erhvervsdrivende, 2011-2018

Fejltyper	Andel med fejl (gennemsnit, 2011-2018)
Diverse private udgifter	23,4 pct.
Ikke fradragsberettigede udgifter	13,9 pct.
Ikke selvangivne erhvervsmæssige indtægter	10 pct.

Anm.: Grundet afskaffelsen af bagatelgrænsen er flere fejl medtaget i 2018 end for andre år.
Kilde: Skattestyrelsen.

Fejltypen *ikke selvangivne erhvervsmæssige indtægter* omfatter indtægter, som ikke er opgivet til Skattestyrelsen. Fx havde en udlejningsvirksomhed større indtægter fra feriehus end opgivet. I gennemsnit begik 10 pct. af selvstændigt erhvervsdrivende denne type fejl i perioden 2011 til 2018, *jf. tabel 2*.

Fejl i angivelse af moms

Ved momsangivelsen begår selvstændigt erhvervsdrivende ofte fejl, der handler om forholdet mellem virksomhedens økonomi og ejerens privatøkonomi.

Der begås flest fejl i fejltypen *diverse private udgifter*. Det omfatter fejlagtigt fradrag for købsmoms af udgifter, der kvalificeres som private. Fx har en virksomhed fratrukket moms af udgifter til to iPhones, til trods for at der kun er en person i virksomheden. I gennemsnit har knap 20 pct. af selvstændigt erhvervsdrivende i perioden 2011 til 2018 begået denne fejltipe, *jf. tabel 3*.

20 %

Private udgifter

Knap 20 pct. af de selvstændige erhvervsdrivende fratrukker fejlagtigt private udgifter i momsangivelsen.

Tabel 3. Hyppige fejltyper i momsangivelsen for selvstændigt erhvervsdrivende, 2011-2018

Fejltyper	Andel med fejl (gennemsnit, 2011-2018)
Diverse private udgifter	19,8 pct.
Privat andel	15,2 pct.
Manglende dokumentation for købsmomsen	8,6 pct.

Anm.: Grundet afskaffelsen af bagatelgrænsen er flere fejl medtaget i 2018 end for andre år.
Kilde: Skattestyrelsen.

Fejltypen *privat andel* omfatter en ændret fordeling af driftsudgifter mellem privat og erhverv. Fx har en virksomhed fratrukket udgiften til halm til halmfyret, der producerer varme til både stuehuset og driftsbygningen. I perioden fra 2011 til 2018 begik godt 15 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende denne type fejl, *jf. tabel 3*.

Fejltypen *manglende dokumentation for købsmomsen* omfatter fradrag for købsmomsen, der ikke er godkendt på grund af manglende dokumentation for udgiften. Fx har en virksomhed fratrukket moms af kursus og restaurationsydelser uden at kunne fremlægge dokumentation for, at kurset er afholdt. I gennemsnit begår mere end 8 pct. af de selvstændigt erhvervsdrivende denne type fejl, *jf. tabel 3*.

Vejledning og kontrol af nystartede selv- stændigt erhvervsdri- vende

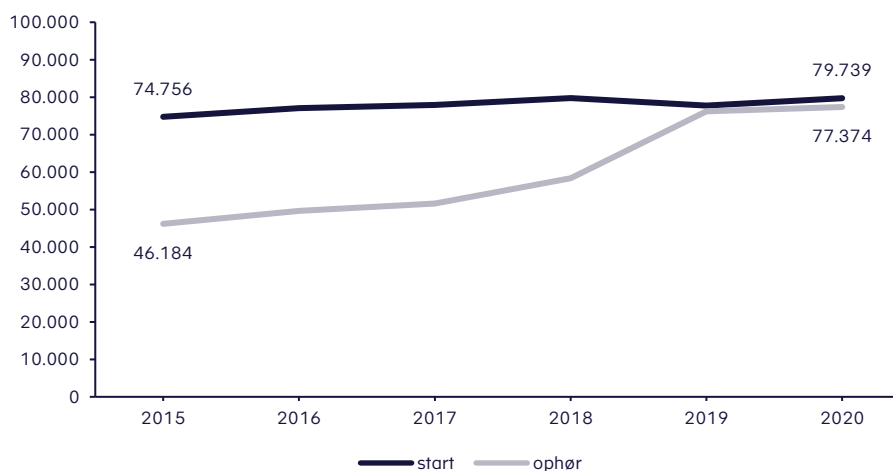
2

Mange nye virksomheder hvert år

Skattestyrelsens grundlæggende opgave er at sikre, at borgere og virksomheder betaler de korrekte skatter og afgifter til tiden. Samtidig er det Skattestyrelsens opgave at gøre det, så nemt som muligt at gøre det rigtige.

I 2020 blev der oprettet knap 80.000 nye virksomheder. Det svarer til 9 pct. af alle virksomheder i Danmark. Og er knap 5.000 flere nystartede virksomheder end i 2015, jf. figur 7.

Figur 7. Nystartede og ophørte virksomheder i Danmark, 2015-2020

80.000

Nystartede virksomheder

Hvert år oprettes knap 80.000 virksomheder.

Anm.: Ophørte virksomheder, der har anmodet om genstart, er ikke inkluderet.
Kilde: Skattestyrelsen.

I takt med det stigende antal nye virksomheder er der flere virksomheder, der skal forholde sig til de gældende pligter og regler. Det kan være en stor opgave at sætte sig ind i de mange skatte- og afgiftsregler, som gælder uanset virksomhedens størrelse. Derfor har Skattestyrelsen fokus på vejledningsindsatser over for virksomhederne.

Hvert år lukkes mange virksomheder også. Det er også Skattestyrelsens opgave, at der bliver afregnet skatter og afgifter, når en virksomhed lukker.

I 2019 og 2020 lukkede nogenlunde samme antal virksomheder, som blev registreret, jf. figur 7. Siden 2015 er antallet af ophørte virksomheder om året steget med 68 pct. Det skyldes, at Erhvervsstyrelsen siden 2018 har lukket en række virksomheder som følge af ny lovgivning. Det drejer sig særligt om lukning af frivillige foreninger og anpartsselskaber uden aktivitet. Disse lukninger udgør 40 pct. af det samlede antal ophørte virksomheder.

Flere former for selvstændigt erhvervsdrivende

Nye virksomheder skal vælge virksomhedsform. Valget af virksomhedsform for selvstændigt erhvervsdrivende afhænger i første omgang af, hvorvidt den forventede momspligtige omsætning for virksomheden vil være over eller under 50.000 kr. årligt.

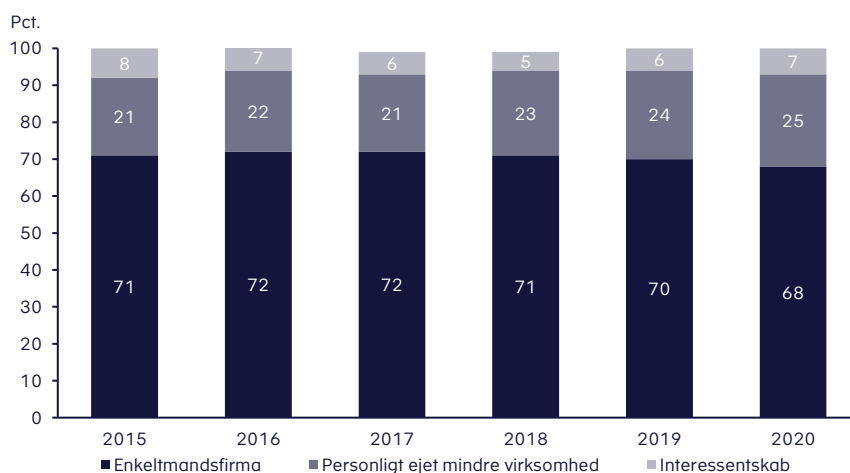
I 2020 udgjorde nystartede selvstændigt erhvervsdrivende ca. 45 pct af de i alt ca. 80.000 nystartede virksomheder.

I denne publikation er selvstændigt erhvervsdrivende grupperet i tre virksomhedsformer. Fælles for alle tre former er, at der ikke er et kapitalkrav. Dog hæfter ejeren eller ejerne personligt og ubegrænset for hele virksomhedens gæld.

- En **enkeltmandsvirksomhed** er en personligt ejet virksomhed med kun én ejer, som hæfter personligt for virksomheden. En enkeltmandsvirksomhed skal registreres for fx moms eller lønsumsafgift.
- En **personligt ejet mindre virksomhed** er typisk deltids- eller fritidsbeskæftigelse med overskud for øje. Virksomhedstypen er kun mulig, hvis den momspligtige omsætning forventes at være mindre end 50.000 kr.
- Et **interessentskab** er ejet af mindst to ejere, som kaldes interessenter. De kan være fysiske personer og juridiske personer, fx et selskab. Interessenterne hæfter personligt, ubegrænset og solidarisk.

Fra 2015 til 2020 steg antallet af nystartede selvstændigt erhvervsdrivende fra ca. 26.000 til godt 35.000. Hovedparten af de nystartede selvstændigt erhvervsdrivende er registreret som enkeltmandsvirksomheder. Dog er andelen af nystartede enkeltmandsvirksomheder faldet fra 71 pct. i 2015 til 68 pct. i 2020, jf. figur 8.

Figur 8. Andel af nystartede selvstændigt erhvervsdrivende fordelt på virksomhedsform, 2015-2020

25%

Personligt ejet mindre virksomhed
I 2020 udgjorde personligt ejede mindre virksomheder 25 pct. af alle nystartede virksomheder.

Anm.: 1) Efter implementering af den nye virksomhedsform personligt ejet mindre virksomheder kunne enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber skifte virksomhedsform med tilbagevirkende kraft. Derfor rækker data for personligt ejet mindre virksomhed længere tilbage end 2014. 2) Det er ikke registreringen eller virksomhedsformen, der skatteretligt er afgørende for om en person anses som værende selvstændigt erhvervsdrivende.

Kilde: Skattestyrelsen.

Kontrol og vejledning af nystartede virksomheder

Gennem proaktiv vejledning kan Skattestyrelsen hjælpe nystartede virksomheder med at opbygge gode regnskabsrutiner fra start, og gennem kontrol sikrer Skattestyrelsen, at der sker så få fejl som muligt.

Gennem en virksomheds levetid vejleder og kontrollerer Skattestyrelsen løbende virksomheden, *jf. figur 9*.

Figur 9. Eksempel på kontrol og vejledning af en selvstændig erhvervsdrivende

Kilde: Skattestyrelsen.

En ny virksomhed skal som det første registrere sig på virk.dk. Registreringsansøgningen kontrolleres af Skattestyrelsen, som skal godkende, at virksomheden kan registreres for moms, A-skat, punktafgifter mv. Skattestyrelsen sikrer blandt andet, at virksomhederne bliver registreret korrekt. Derudover forebygges tab ved konkursryttere, dårlige betalere samt svigsvirksomheder. Bliver virksomheden godkendt, kontakter Skattestyrelsen virksomheden via mail med tilbud om relevante vejledninger og informationer. På den måde får virksomheden mulighed for at få nogle gode vaner fra start i forhold til at indberette og betale de korrekte skatter og afgifter.

Skattestyrelsen laver løbende stikprøvekontroller af nystartede virksomheder for at sikre, at reglerne overholdes. I kontrollen er Skattestyrelsen blandt andet opmærksom på forkert eller manglende indberetning af skat og moms. Opdages en fejl eller manglende indberetning laver Skattestyrelsen en skønsmæssig foreløbig fastsættelse af det manglende beløb. Desuden får virksomheden besked på at rette fejlen eller bliver kontaktet af Skattestyrelsen med henblik på en kontrol af regnskabet.

Når nystartede virksomheder lukker, foretager Skattestyrelsen ligeledes stikprøvekontroller for at sikre, at der bliver indbetalt korrekt skat og moms, fx ved overdragelse til ejeren privat.

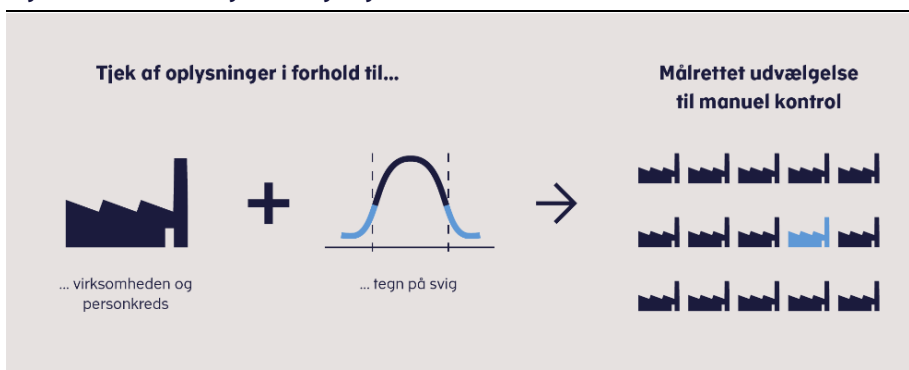
I 2020 blev Folketingets partier enige om at styrke og reformere skattekontrollen i Danmark. Reformen implementeres i fire etaper og tilføjer i alt 1.000 ekstra medarbejdere til Skatteforvaltningen frem mod 2024. En del af disse medarbejdere skal understøtte arbejdet med en styrket kontrol og vejledning af små- og mellemstore virksomheder.

Ikke alle nye virksomheder godkendes

Skattestyrelsen kontrollerer registreringer af nye virksomheder for at forhindre virksomheder i at blive oprettet med henblik på svig. Det kan fx være med henblik på kædesvig, momskarruselsvig og svig med indberetninger af indkomst.

Skattestyrelsen identificerer potentielle svigsvirksomheder gennem digital og manuel kontrol. Indikerer den indledende digitale og manuelle kontrol tegn på svig, udtages virksomheden til nærmere kontrol og sagsbehandling. Hvis kontrollen styrker mistanken om svig, vil Skattestyrelsen nægte virksomheden at blive registreret, *jf. figur 10*.

Figur 10. Proces ved digital udsøgning

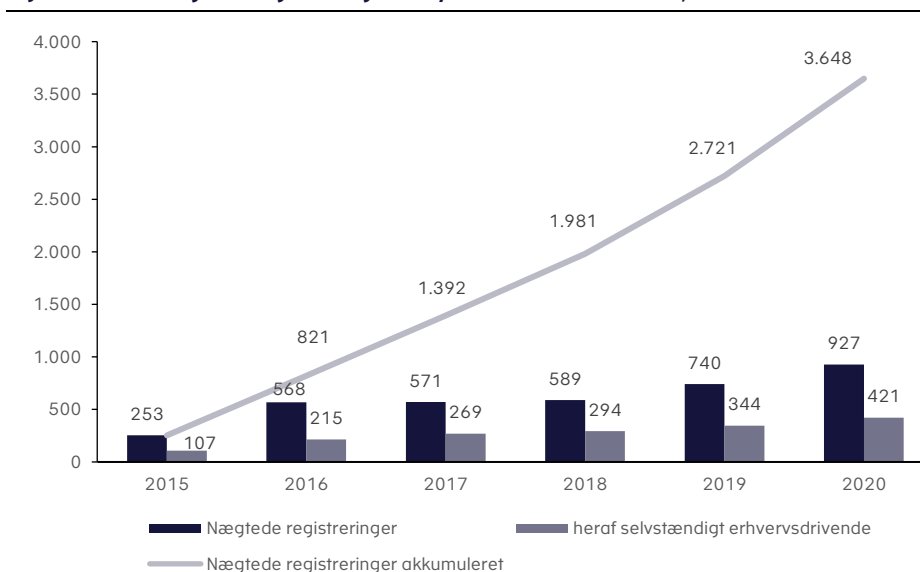

Kilde: Skattestyrelsen.

I 2020 nægtede Skattestyrelsen knap 930 potentielle svigsvirksomheder i at blive registreret, hvoraf knap halvdelen var selvstændigt erhvervsdrivende, *jf. figur 11*.

Mellem 2015 og 2020 har Skattestyrelsen i alt nægtet registrering af godt 3.650 potentielle svigsvirksomheder. Selvstændigt erhvervsdrivende udgjorde 45 pct. af de afviste registreringer, *jf. figur 11*.

Figur 11. Antal nægtede registreringer af nystartede virksomheder, 2015-2020

3.650

Nægtede registreringer

Fra 2015 til 2020 har Skattestyrelsen nægtet ca. 3.650 virksomheder i at blive registreret for skatter, moms og afgifter.

Kilde: Skattestyrelsen.

Det stigende antal potentielle svigsvirksomheder, der bliver nægtet registrering, skyldes blandt andet, at Skattestyrelsen siden 2015 har intensiveret bekæmpelsen af svig i registreringsfasen. Det sker blandt andet gennem flere kontroller samt udvikling af bedre digitale udsøgningsværktøjer.

Hvis en svigsvirksomhed bliver momsregistreret, vil det efter Skattestyrelsens skøn i gennemsnit medføre et tab for staten på ca. 1,4 mio. kr. i skatter, moms og afgifter. Dermed har Skattestyrelsen med registreringskontrollen forhindrede potentielle tab for et milliardbeløb fra 2015 til 2020.

Gode vaner fra start

For at sikre, at virksomheder opbygger gode vaner fra start, igangsætter Skattestyrelsen løbende initiativer for at støtte de nye virksomheder. Skattestyrelsen inviterer nystartede virksomheder til at deltage i både webinarer, videoguides og fysiske informationsmøder. Her får virksomheder brancherelevante råd til opstart samt viden om gældende regler og pligter som fx moms, lønsum, bogføring, oplysningsskemaer og forskud.

Initiativerne skal sikre, at nye virksomheder nemt har adgang til information om gældende regler, så de kan opbygge gode regnskabsrutiner fra start og dermed mindske antallet af fejl. De proaktive vejledningsinitiativer er baseret på erfaringer og viden om nye virksomheders typiske fejl.

Figur 12. Eksempel på vejledning til nystartede virksomheder

Kilde: Skattestyrelsen.

I 2020 modtog mere end 28.000 ud af 32.000 selvstændigt erhvervsdrivende vejledningstilbud på mail. Det svarer til 87 pct. af alle nystartede selvstændigt erhvervsdrivende. Størstedelen af virksomhederne, der modtog tilbuddet, var momspligtige enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber.

Skattestyrelsens erfaring er, at virksomheder, der har deltaget i vejledningsaktiviteter, har bedre styr på de områder, hvor der oftest begås fejl.

87 %

Tilbud om vejledning

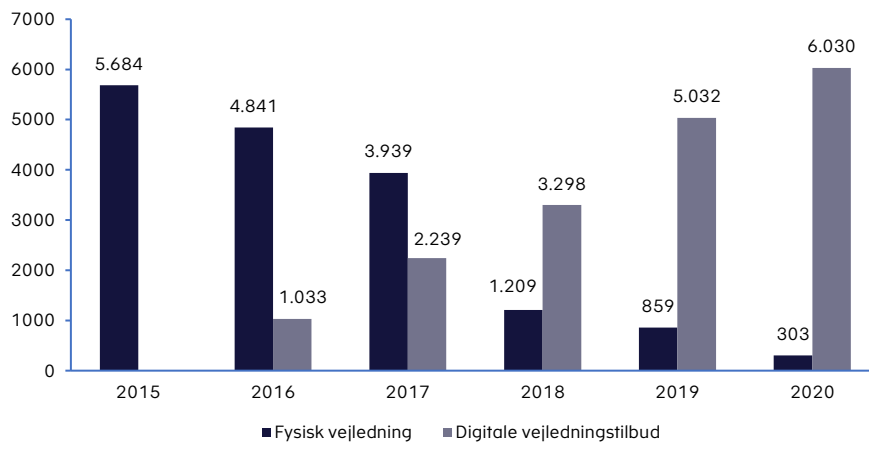
I 2020 modtog 87 pct. af alle nystartede selvstændigt erhvervsdrivende tilbud om vejledning.

Fra fysiske møder til digitale løsninger

Fysiske informationsmøder har tidligere været det bærende element i den generelle vejledning. Disse blev suppleret med vejledningsmøder, som dækker over al personlig vejledning af den enkelte virksomhed, herunder telefoniske og fysiske møder.

De seneste år er interessen for digitale tilbud steget, og Skattestyrelsen har gjort det nemmere for virksomhederne at deltage. I 2015 deltog knap 5.700 virksomheder på Skattestyrelsens fysiske informationsmøder, mens kun ca. 300 deltog i 2020. Til gengæld deltager flere og flere virksomheder i de digitale tilbud, som indebærer video-on-demand og webinarer. I 2016 deltog godt 1.000 virksomheder i de digitale vejledningstilbud. I 2020 var antallet steget til mere end 6.000, *jf. figur 13.*

Figur 13. Deltagerstatistik fordelt på vejledningsindsatser, 2015-2020

Kilde: Skattestyrelsen.

Målrettet indsats sikrer yderligere indberetning af skyldig moms

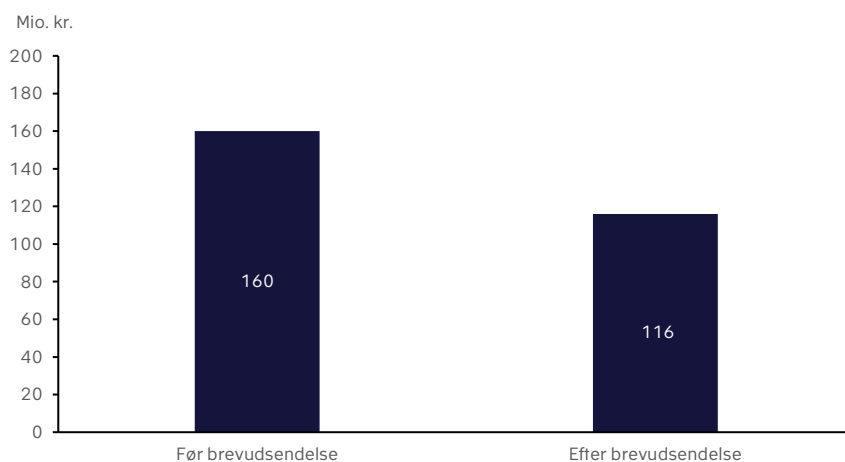
I 2020 igangsatte Skattestyrelsen en særlig indsats målrettet selvstændigt erhvervsdrivende, der havde indberettet for lidt moms.

Inden virksomhederne indkaldes til kontrol, laver Skattestyrelsen en indledende risikobaseret udsøgning efter aktiviteter, der ofte betyder fejl i indberetningerne. Det giver Skattestyrelsen mulighed for at gøre virksomhederne opmærksomme på eventuelle manglende indberetninger, inden de indkaldes til kontrol.

På den baggrund gennemførte Skattestyrelsen i 2020 en indsats målrettet virksomheder, der havde indberettet for lidt moms. Over 2.300 virksomheder modtog et brev, der oplyste om problemet. Virksomhederne fik således mulighed for at indberette korrekt, inden Skattestyrelsen ville gennemføre en egentlig kontrol.

Indsatsen resulterede i, at knap 930 virksomheder rettede deres manglende momsindberetning fra i alt 160 mio. kr. til i alt 116 mio. kr. En måned efter brevene var sendt, var der indberettet yderligere moms for 44 mio. kr., *jf. figur 14*.

Figur 14. Resultat for indsats målrettet virksomheder der har indberettet for lidt moms, 2020

44 mio.

Yderligere indberettet moms

Som resultat af brevudsendelsen indberettede virksomhederne yderligere moms for i alt 44 mio. kr. på blot en måned.

Nye virksomheder kræver ekstra kontrol

Skattestyrelsen har særligt fokus på virksomheder, der er under to år gamle, da mange af virksomhederne ikke oplyser deres skattemæssige resultat, og en del virksomheder lukker i første leveår.

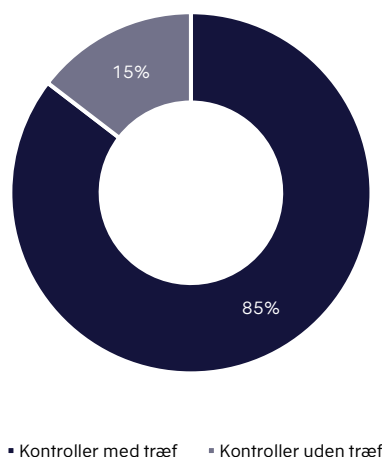
Når en nystartet enkeltmandsvirksomhed lukker, er der risiko for, at aktiver i virksomheden overdrages til ejeren, uden der betales skatter og afgifter. Virksomheden kan være oprettet med henblik på svindel.

Skattestyrelsen foretager derfor kontroller ud fra en risikovurdering, som blandt andet er baseret på virksomhedens momsoplysninger.

Som led i reformen af en styrket skattekontrol er der tilført flere ressourcer til kontrol af virksomheder med en levealder under to år, herunder virksomheder med ophør inden for første leveår.

Skattestyrelsen foretog i 2020 i alt 240 kontroller af nye enkeltmandsvirksomheder. Kontrollerne omfattede virksomheder, der manglende at oplyse deres skattemæssige resultat, og virksomheder der ophørte indenfor det første leveår. Der blev fundet fejl i godt 200 af kontrollerne, hvilket giver en træfprocent på 85 pct., *jf. figur 15*. Kontrollerne resulterede efterfølgende i opkrævninger for ca. 9 mio. kr. På baggrund af resultaterne i 2020 er indsatsen styrket i 2021.

Figur 15. Træfprocent for kontroller af nystartede virksomheder med en levealder under to år, 2020

Kilde: Skattestyrelsen.

